Statsforvalteren i Agder

Vår dato: 22.10.2025
Vår ref.: 2024/11857
Deres dato:
Deres ref.:

Statens vegvesen

Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Bjørn Stokke, 37 01 75 42

Tillatelse til tiltak i vassdrag - Bykle 3/6 - Lomehylen - Otra - utfylling - Rv. 9 Geiskelid - Badstogdalen

Statsforvalteren i Agder gir Statens vegvesen tillatelse til utfylling i Lomehylen i Otra ved gnr./bnr. 3/6 i Bykle kommune. Tiltaket omfatter utfylling av anslagsvis 2500 m³ steinmasser over et areal på ca. 550 m². Tillatelsen er gitt på visse vilkår etter forurensningsloven § 11.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på 45 600 kr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 13.02.2025 om utfylling i Lomehylen i Otra, ved gnr./bnr. 3/6, tilleggsopplysninger med rapport fra sedimentanalyser oversendt på e-post den 22.09.2025, e-post datert 10.10.2025 med opplysninger om type utfyllingsmasser samt øvrig kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Statens vegvesen tillatelse til utfylling av inntil 2500 m³ steinmasser over et areal på 550 m² i Lomehylen i Otra i Bykle kommune:

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato. Vilkår for tillatelsen følger vedlagt.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Statens vegvesen skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 29.08.2024. Gebyret fastsettes til kr 45 600 (sats 6).

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Kort om bakgrunnen for saken

2.1 Innhold i søknaden

Statens vegvesen (heretter SVV) skal bygge ny rv. 9 fra Geiskelid til Badstogdalen i Bykle kommune Hensikten med prosjektet er å utbedre vegen for å øke framkommelighet og trafikksikkerhet. Utbyggingen innebærer bl.a. utfylling i en bukt i Lomehylen. I henhold til søknaden og planbeskrivelsen til reguleringsplanen for vegutbedringen ønsker SVV å fylle ut i elva for å unngå skjæringer inn i terrenget mot øst, da dette er innenfor trekkområdet til rein i Setesdal Austhei villreinområde[1]. SVV søker derfor om tillatelse til å fylle ut 2500 m^3 steinmasser over et areal under vann på ca. 550 m^2. Tiltaksområdet er vist i figur 1.

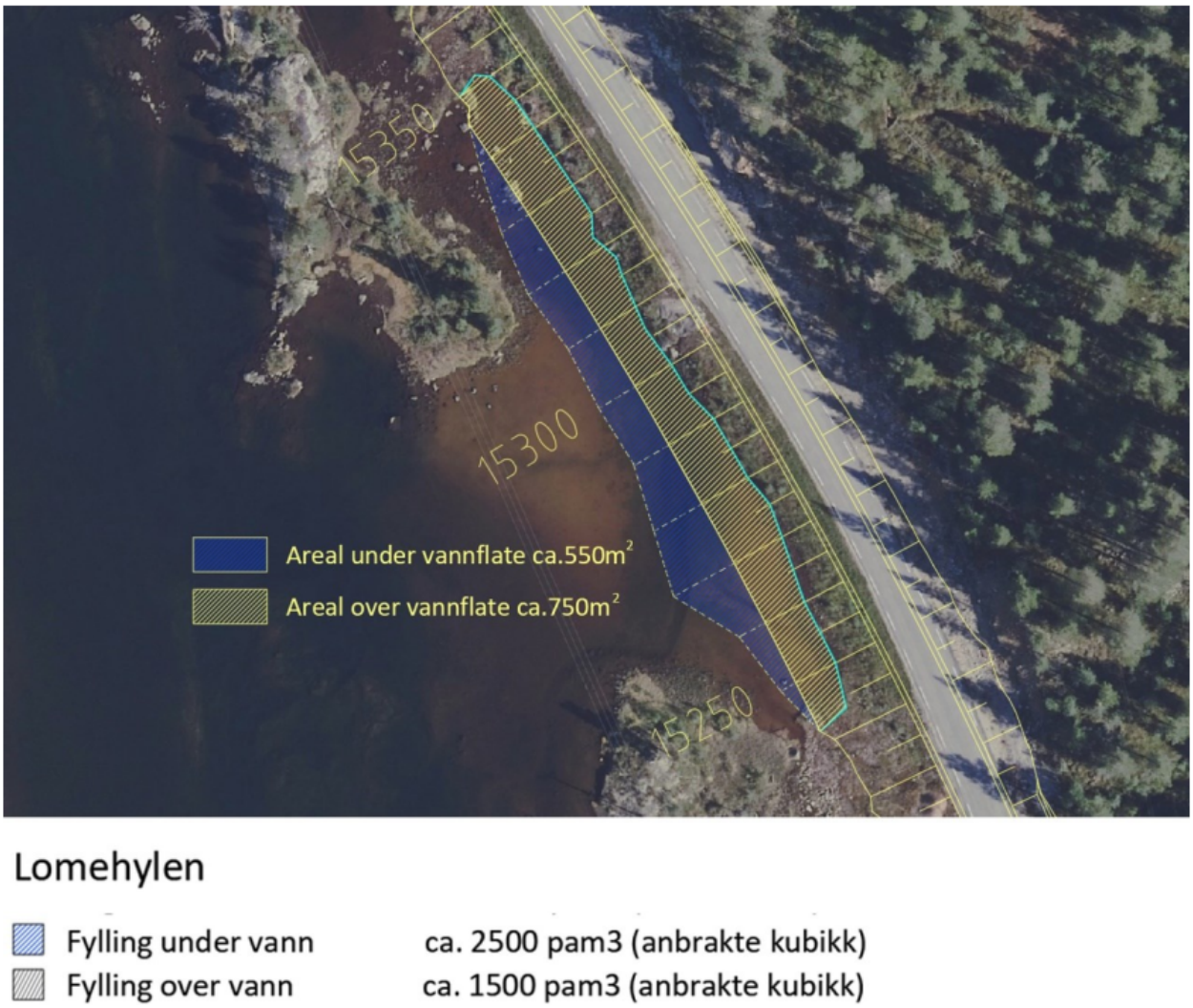

Figur 1 Avgrensning av tiltaksområdet i Lomehylen i Otra samt anslag av massevolum og utfyllingsareal (utklipp fra vedlegg til søknaden fra SVV datert 13.02.2025).

Ifølge planbeskrivelsen ble det også fylt ut masser i bukta i 2010.

[1] *Planbeskrivelse – Detaljregulering for rv. 9 Byklestøylane – Hartevatn – 01.06.2022*

Metode for tiltaksgjennomføring
Den omsøkte utfylling vil gjennomføres ved bruk av lastebil. Det skal brukes gravemaskin for å ordne og stabilisere fyllingsfoten.

Sedimentundersøkelser
Det er tatt sedimentprøver, som er analysert for metaller og organiske miljøgifter, i forbindelse med det omsøkte tiltaket[2]. Det ble tatt prøver ved fire stasjoner, hvorav tre ligger i tiltaksområdet. Den fjerde stasjonen ligger like utenfor, lenger ut i Lomehylen. Analyseresultatene viser at konsentrasjonen av sink tilsvarer tilstandsklasse III (moderat) for sediment på alle stasjoner i henhold til gjeldende klassifisering av sediment[3]. For antracen er også sedimentene klassifisert som moderat forurenset, men nivåene er usikre pga. målinger nær kvantifiseringsgrensen. Sedimentene består av siltig mudderbunn. Innholdet av totalt organisk karbon (TOC) varierer fra 7,7 % til 12,6 %.

Foreslåtte avbøtende tiltak
SVV foreslår å bruke siltgardin under tiltaksgjennomføring. Videre står det i søknaden at synlige plastrester og søppel fra i utfyllingsmassene skal samles opp og fjernes. Det framgår også av søknaden at det vil bli gitt føringer for entreprenør om at det skal utarbeides en plan for beredskap, og tiltak for å unngå at drivstoff eller olje havner i vannresipienten i forbindelse med utfyllingen.

2.2 Behandling etter annet regelverk

Plan- og bygningsloven
Tiltaksområdet er i gjeldende reguleringsplan for rv. 9 Byklestøylan – Hartevatn [4] avsatt til følgende arealformål: *samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, annen*.

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag
Agder fylkeskommune fattet den 02.06.2025 vedtak etter § 2 i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag og ga tillatelse til utfylling i Lomehylen i Otra på visse vilkår. Det ble blant annet fastsatt vilkår om bruk av siltgardin.

2.3 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven
Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven
Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-vartilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

[2] Sweco AS sin rapport av 09.09.2025 «Miljøteknisk sedimentundersøkelse Lomehylen».
[3] Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020».
[4] Bykle kommune vedtok planen (nasjonal arealplan-id 4222_202112) den 23.06.2022.

Vannforskriften
Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

2.4 FNs bærekraftsmål
FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

3 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
3.1 Natur- og rekreasjonsverdier i tiltaksområdet
Utfyllingsområdet ligger innenfor det som er definert som leveområde for villrein i Setesdal Austhei. Videre er området registrert som mulig leveområde for rovfuglarter. I nærheten av tiltaksområdet, på land er det i Naturbase kart registrert observasjoner av flere andre truede og sårbare arter, bl.a. lav- og sopparter, men vi anser ikke at disse kan bli negativt påvirket av tiltaket. Videre er det ifølge Artskart registrert ørret og ørekyte i denne delen av vassdraget.

Det er registrert en skiløype ca. 150 meter øst for tiltaksområdet.

Samlet sett vurderer vi at de omsøkte tiltakene kan påvirke naturverdier negativt, og det er derfor nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak under tiltaksgjennomføring for å begrense tiltakets negative konsekvenser.

3.2 Miljøpåvirkninger og forurensningsfare ved tiltaksgjennomføring
Sediment
Det er dokumentert at sedimentene er noe forurenset i tiltaksområdet. Videre er det dokumentert at sedimentene inneholder mye silt. Siltpartikler er små og kan lett virvles opp. Vi vurderer derfor at det er fare for spredning av forurensede partikler under tiltaksgjennomføring. Partikkelspredning i seg selv kan være skadelig da høyt innhold av partikler i vann kan endre lysforholdene i vannet og føre til nedslamming av nærliggende områder. I samsvar med tiltakshavers eget forslag stiller vi vilkår om bruk av siltgardin rundt tiltaksområdet, jf. vilkår 3.1. Siden tiltaket skal gjennomføres i en avgrenset bukt som bør kunne omsluttes av siltgardinen, anser vi det ikke som nødvendig å fastsette vilkår om turbiditetsmålinger. Det må imidlertid kontrolleres visuelt om det oppstår partikkelflukt utenfor siltgardinen, jf. vilkår 3.2. I så tilfelle må arbeidene stanses og årsaken utredes, og spredningsbegrensende tiltak utbedres, før arbeidene kan igangsettes igjen.

Utfyllingsmasser
Utfyllingsmasser er en potensiell forurensningskilde. I det aktuelle tilfellet planlegger tiltakshaver å benytte sprengstein til utfyllingen. Søker har på forespørsel sendt tilleggsopplysninger i e-post datert 10.10.2025 om at massene kommer fra masseuttak ved Hartevatn, og at berggrunnen der består av granittisk gneis. Finstoff fra sprengningsarbeid kan føre til nedslamming av nærliggende områder. Partikler fra sprengstein kan i tillegg ha et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi

de er skarpere og kan føre til mekaniske skader på vannlevende organismer, særlig på gjellevev hos fisk. Vi stiller vilkår om at tiltakshaver skal vurdere massenes egnethet med hensyn til innhold av helse- og miljøfarlige stoffer og forringelse av vannmiljøet, jf. vilkår 4.2 i tillatelsen. Det skal ikke brukes stein med fare for innhold av syredannende bergarter.

Ettersom tiltaket er relativt stort, vurderer vi at den totale mengden finstoff kan være stor, og at det er sannsynlig at utfyllingsarbeidene kan føre til spredning av partikler fra sprengstein. Siltgardin som vi stiller krav om, jf. avsnittet ovenfor, vil etter vår vurdering hindre at finmaterialet fra sprengsteinmassene spres utenfor tiltaksområdet.

En annen problemstilling knyttet til bruk av sprengstein til utfylling i vassdrag er plast i utfyllingsmasser. Sprengstein inneholder normalt store mengder plast i form av plastarmering og/eller tennerledninger, koblingsblokker og foringsrør av plast.[5] Plast brytes i liten grad ned i det akvatiske miljøet, men fragmenteres over tid til små partikler. Vannlevende organismer og fugler kan forveksle plast med mat og få små plastpartikler i seg. Det er derfor viktig at sprengstein som fylles ut i vassdrag, inneholder minst mulig plast. Vi stiller vilkår om mottakskontroll for plast og fjerning av synlig plast før utfylling, jf. vilkår 4.2 til tillatelsen. På grunn av tiltakets størrelse stiller vi i samme vilkår krav om å overvåke spredning av plastavfall under arbeidene. Videre stiller vi krav om oppsamling av plast etter gjennomført utfylling, enten fra vannoverflaten (dersom det ikke brukes elektroniske eller elektriske tennsystemer) eller fra bunnen (dersom det viser seg at skyteledninger brukt i elektroniske eller elektriske tennsystemer ikke har fulgt med massene ned i fyllingen). Vi vurderer at vilkåret ikke er urimelig og er i samsvar med Miljødirektoratets anbefalinger, jf. fotnote 5.

Sprengstein kan inneholde rester av sprengstoff, som igjen kan inneholde nitrogenforbindelser. Utfylling med sprengstein kan derfor føre til utlekking av nitrogen og gi eutrofieringseffekter (økt mengde planteplankton og alger). Ettersom det i dette tilfellet er ferskvann der det er kjent at fosfor er næringsbegrensende faktor, og tiltaksområdet ligger i en stor vannforekomst, vurderer vi tilførsel av nitrogenforbindelser ikke vil gi eutrofieringseffekter.

Tiltakets betydning for strømforhold og vannutskifting
Fyllingen vil beslaglegge anslagsvis 550 m^2 med elvebunn. Grunnet tiltaksområdets beliggenhet inne i en bukt vurderer vi imidlertid at det omsøkte tiltaket ikke vil påvirke strømforholdene i vannforekomsten i vesentlig grad. Det kan likevel forventes lokale endringer på strømforholdene.

Støy
Anleggsarbeidene kan generere en del støy, både over og under vannoverflaten. Dette kan virke forstyrrende for fuglelivet og vannlevende organismer og redusere verdien av rekreasjon og friluftsliv. Støy kan bære langt avhengig av topografi og vindretning.

Støy og aktivitet under anleggsarbeidet kan føre til at fisk og fugl sannsynligvis vil trekke seg midlertidig unna anleggsområdet mens støyende arbeid pågår, men det vil trolig normalisere seg i løpet av kort tid. Området er ikke utsatt for støy utenom støy fra biltrafikk. Vi vurderer at støybidraget fra tiltaksgjennomføring i utgangspunktet vil være begrenset, men vi mener at det kan være uheldig om støybildet forverres som følge av arbeidene. Det er registrert hekkeområde for sensitiv art ved planområdet. Det er fastsatt reguleringsbestemmelser om at spesielt støyende arbeider, som sprenging og pigging, skal foregå utenom hekketiden. Vi anser ikke at utfyllingsarbeidene vil genere så mye støy at det vil gi nevneverdig forstyrrelse i hekketiden.

[5] Miljødirektoratet sitt faktaark M-1085 | 2018 «Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø».

Nærmeste støyømfintlige bebyggelse, fritidsboligene i Badstogdalen hyttefelt, ligger ca. 1 km unna. Vi forventer ikke at utfyllingsarbeidene vil gi nevneverdige økte støyulemper for beboerne. Vi finner det derfor ikke nødvendig å fastsette grenseverdier for støy eller begrense driftstiden.

3.3 Tidsperiode for tiltaksgjennomføring
I e-post datert 21.10.2025 fra Statens vegvesen fremkommer det at søker ønsker å gjennomføre utfyllingsarbeidene våren 2026. En hovedregel er at tiltak i vassdrag og sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor. I dette konkrete tilfellet har Agder fylkeskommune gitt tillatelse til tiltaket uten at det er gitt noen tidsbegrensning for gjennomføring av hensyn til fisk. I reguleringsplanen framgår det av bestemmelse 2.5 at spesielt støyende anleggsarbeider ikke skal gjennomføres i perioden fra september til januar innen en kilometer fra registrert sensitiv art. Vi kan ikke se at utfyllingsarbeidene omfattes av denne bestemmelsen. I reguleringsbestemmelse 5.1 står det at anleggsarbeider skal søkes lagt utenom sensommer/høst i så stor grad som mulig. I tillegg skal anleggsarbeidene stanses dersom det observeres villrein undervegs i arbeidene. Arbeidene skal ikke gjenopptas før villreinen har trukket over vegen. I tråd med reguleringsplanens bestemmelser og etter en kost-/nyttevurdering fastsetter vi at anleggsarbeidene skal gjennomføres på våren og arbeidene skal være avsluttet før august, jf. vilkår 2.8. Dette er også i tråd med ønsket tidspunkt for gjennomføring fra søker, jf. ovennevnte e-post.

3.4 Vurdering etter naturmangfoldloven
Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase, Artskart og Vann-nett. Vi har også lagt til grunn rapporter og notater utarbeidet i forbindelse med vegprosjektet tiltakene er en del av. Ut fra det ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av tiltak i sediment godt kjent gjennom erfaringer fra lignende tiltak.

Tiltakets påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Den omsøkte utfyllingen er isolert sett tidsbegrensede engangstiltak. Forutsatt at den gjennomføres i henhold til vilkårene stilt i tillatelsen, vurderer vi at det ikke er sannsynlig at tiltaket vil føre til uakseptabel skade på naturmangfoldet, men vi forventer at tiltaket kan medføre kortvarig forringelse av vannmassene lokalt. På grunn av mye finsediment er utfyllingsområdet trolig ikke så egnet som gyteområde for fisk. Dersom utfyllingen utformes med stein i varierende størrelse kan ny fyllingsfot få funksjon som skjulområde for fisk, som uttalt i planbeskrivelsen til reguleringsplanen.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vilkår om siltgardin, turbiditetsmålinger og begrenset tidsperiode for gjennomføring av tiltaket er eksempler på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det må benyttes den teknologien som gir minst miljøbelastning, jf. vilkår 2.7 i tillatelsen («Best Available

Technology»).

3.5 Vurdering etter vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Otra – Hartevatn til Sarvsfossen, registrert med ID 021-1075-R i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har per 07.10.2025 god økologisk tilstand (lav presisjon) og ikke klassifisert kjemisk tilstand (ingen informasjon). Det er knyttet usikkerhet til om vannforekomsten når miljømålet innen 2027 grunnet manglende data.

Siden det omsøkte tiltaket er engangstiltak av begrenset omfang, og kun berører en liten del av vannforekomsten, vurderer vi at det er rimelig å anta at tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt den når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriften § 4. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i det konkrete tilfellet.

3.6 Konklusjon

Det omsøkte tiltaket er engangstiltak og har begrenset varighet og omfang. Statsforvalteren legger i den konkrete saken vekt på formålet til tiltaket og finner grunnlag for å kunne gi tillatelse til tiltakene på vilkår. Det er registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse i selve tiltaksområdet, og det er viktig å begrense negative konsekvenser av de omsøkte tiltakene for nærliggende områder. Vilkårene er stilt for å minimere negative konsekvenser av tiltaket. Forutsatt at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene, mener vi at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger for naturmangfoldet og forringelse av vannforekomsten. I denne sammenheng viser vi særlig til vilkår om avbøtende tiltak under tiltaksgjennomføring og innskrenket tidsperiode for tiltaksgjennomføring. Vilkårene er etter vår vurdering ikke urimelige og er i samsvar både med naturmangfoldlovens prinsipper og FNs bærekraftsmål. Det er for øvrig positivt at en fylling i elva vil minimere inngrepene øst for rv. 9, som er leveområde for villrein.

4 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 07.03.2025 søknaden utfylling i Lomehylen på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Etter at vi mottok resultatene fra sedimentanalysene, sendte vi denne rapporten på høring 22.09.2025. Vi har fått to uttalelser til søknaden etter at denne ble sendt på høring. Vi har ikke mottatt uttalelser til rapporten etter sedimentanalysene. Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), 13.03.2025:
NVE gir en generell veiledning om tiltak i vassdrag, og viser bl.a. til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5. I den generelle veiledningen skriver de også om verneverdier i vernede vassdrag, om flom- og erosjonsfare, ivaretakelse av kantvegetasjon og ivaretakelse av naturlig avrenning av overvann. NVE gir også veiledning om det konkrete tiltaket, og skriver at fyllingen bør ha en naturlig avslutning mot vassdraget. Gitt at veiledningen fra NVE følges vurderer de at det ikke kreves ytterligere behandling etter vannressursloven. Uttalelsen fra NVE følger som vedlegg til tillatelsen.

Norsk maritimt museum, 25.03.2025:
Museet skriver at de ikke har merknader til tiltaket.

5 Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18.

6 Ansvarsforhold og behandling av andre myndigheter

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Statens vegvesen, er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Klagerett

Statens vegvesen og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Vi kunngjør vedtaket på hjemmesidene våre.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
seksjonsleder
Miljøvernavdelingen

Bjørn Stokke
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 Vilkår til tillatelsen utfylling i Lomehylen
2 Uttalelse - tiltak i vassdrag - Bykle 3/6 - Lomehylen - Otra - utfylling - Rv. 9 Geiskelid - Badstogdalen

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Bykle kommune	Sarvsvegen 14	4754	BYKLE
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER	c/o DNT Sør Gyldenløves gate 2	4611	KRISTIANSAND S
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING	c/o Otra Kraft Setesdalsvegen 3455	4748	RYSSTAD
OTRA LAXEFISKELAG	Sødal terrasse 65	4630	KRISTIANSAND S
AS SÆTERSDALEN	Postboks 1174	4683	SØGNE

Statsforvalteren i Agder

Vilkår til tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i vassdrag - utfylling i Lomehylen i Otra ved gnr./bnr. 3/6 i Bykle kommune

1 Tillatelsens ramme og varighet

1.1 Tillatelsen omfatter utfylling av inntil 2500 m^3 steinmasser over et areal på ca. 500 m^2 i Lomehylen i Otra ved gnr./bnr. 3/6 i Bykle kommune.

Bunnarealet som blir berørt av utfyllingen, må ikke overskride areal avgrenset på kart i figur 1 i vedtaksbrevet. Tiltakshaver må kunne dokumentere dette i sluttrapporten.

1.2 Tillatelsen gjelder i to år fra og med vedtaksdato.

2 Generelle vilkår

2.1 Statens vegvesen er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene i elva, om gjeldende vilkår og restriksjoner som er lagt på arbeidet. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltakene er avsluttet.

2.2 Før oppstart av arbeidene skal Statens vegvesen etablere en beredskapsplan som skal gjennomføres hvis det viser seg at arbeidene medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltakene til enhver tid representerer.

2.3 Minimum én uke før oppstart av arbeidene i elva skal Statens vegvesen gi beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart og hvem som er ansvarlig entreprenør. Oppstartsmelding sendes på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no og merkes med saksnummer 2024/11857. Statens vegvesen skal også varsle Statsforvalteren når arbeidene er avsluttet.

Statsforvalteren kan føre tilsyn under arbeidene.

2.4 Statens vegvesen plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen.

Statens vegvesen plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Alle avvik skal loggføres.

2.5 Arbeidene skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad medfører partikkelspredning og volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltakene kan berøre miljøet negativt.

2.6 Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

2.7 Den best tilgjengelige teknologien/metoden må benyttes i utførelsesfasen både mht. metode,

kontroll og overvåkning, jf. BAT-prinsippet («Best Available Technology»).

2.8 Arbeidene skal gjennomføres på våren og være avsluttet før august. Vi viser for øvrig til bestemmelsen om gjennomføringstidspunkter i *reguleringsplan for Rv. 9 Byklestøylan – Hartevatn* med nasjonal arealplan-id 4222_202112.

3 Avbøtende tiltak

3.1 Siltgardin skal brukes under gjennomføring av alle tiltakene i sediment. Den skal omsluttet hele tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon.

Siltgardinen skal ikke fjernes før arbeidene er avsluttet. Siltgardinen skal fjernes slik at eventuelle partikler som har festet seg til den under arbeidene, ikke rauser av og spres i vannmassene.

Ved bruk av lekter skal det brukes dobbeltsiltgardin slik at den ene gardinen alltid er lukket. Alternativt kan det brukes en kombinasjon av en siltgardin og en boblegardin.

3.2 Det skal gjennomføres visuell kontroll med siltgardinens funksjon. Dersom det oppdages partikler (blakking) som stammer fra utfyllingsarbeidene til utsiden av siltgardinen, skal arbeidene stanses. Årsaken til partikkelflukten må kartlegges, og det må gjennomføres utbedrende tiltak før arbeidene kan gjenopptas.

4 Utfylling

4.1 Mengde av utfylte masser og tidspunkt for utfylling av masser samt utfyllingssted skal loggføres.

4.2 Tiltakshaver skal vurdere utfyllingsmassenes egnethet mht. innhold av helse- og miljøfarlige stoffer og potensiale for forringelse av vannmiljøet. Sprengstein som kan eller vil medføre nevneverdige skader eller ulemper for vannmiljøet, skal ikke benyttes. Det skal ikke brukes stein med fare for innhold av syredannende bergarter. Massenes kvalitet må kunne dokumenteres.

Tennledninger, plastikk og annet ikke naturlig materiale skal så langt det praktisk lar seg gjøre, fjernes før utfyllingen.

Det skal etableres mottakskontroll for plast på utfyllingsstedet og iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter utfylling. Dersom det oppdages spredning av plastavfall til elva, må arbeidene stanses og tiltak iverksettes.

Når utfyllingstiltaket er gjennomført, skal området i nærhet av fyllingsfot undersøkes for plastavfall. Plast som ikke har fulgt med sprengssteinsmassene, skal fjernes fra tiltaksområdet. Det skal også undersøkes om plastavfall flyter på vannoverflaten. Flytende plast skal samles opp.

Det skal føres logg over oppsamlet mengde plastavfall. Alt oppsamlet plastavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

4.3 Utfylling i elva skal gjennomføres på en måte som sikrer stabilitet i massene under tiltakets utførelse og i ettertid.

5 Rapportering

5.1 Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen seks uker etter at tiltaket er avsluttet. Rapporten skal bl.a. inneholde beskrivelse av arbeidene, kopi av loggføringer, redegjørelse for ev. avvik og øvrige opplysninger for å dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt.

5.2 Tiltakshaver skal rapportere data fra utført prøvetaking i sediment i Miljødirektoratets fagapplikasjon Vannmiljø. Vannlokalitetskodene skal oppgis i sluttrapport.

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

STATSFORVALTEREN I AGDER
Postboks 504
4804 ARENDAL

Vår dato: 13.03.2025
Vår ref.: 202506615-2 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.: 2024/11857

Søknad om utfylling av steinmasser i Lomehylen i Otra - Rv. 9 Geiskelid-Badstogdalen - Gnr. 3 bnr. 6 - Bykle kommune - NVE sin tilbakemelding

Vi viser til deres henvendelse av 07.03.2025.

Bakgrunn for tiltaket
Statens vegvesen søker om tillatelse til å fylle ut 2 500m3 steinmasser i Lomehylen i Otra i Bykle kommune. Tiltaket vil berøre ca. 550 m2 bunnareal. Utfyllingen vil skje fra land fra lastebil. Fyllingsfoten vil bli ordnet og stabilisert med bruk av gravemaskin. Hensikten med tiltaket er å utbedre Rv 9 for å øke framkommeligheten og trafikksikkerheten. Løsningen med å fylle ut i vassdraget er valgt for å unngå skjæring på østsiden av veien som kan bli et vandringshinder for villreinen.

NVE sin vurdering
Dersom veiledningen gitt nedenfor følges, vurderer vi planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling av NVE etter vannressursloven.

NVE sin konkrete veiledning om tiltaket
Utover tiltakene som SVV beskriver anbefaler NVE en naturlig avslutning mot vassdraget hvor fyllingen over vannlinjen skal gis en naturlik linjeføring med variasjon i helningsgrader og retninger. Det vil si at utførelsen ikke bør bestå av en rett linje.

NVE sin generelle veiledning om tiltaket
NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 for vassdrag, som krever at enhver skal opptre aktsomt og hensynsfullt. Vassdrags- og grunnvannstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. I tillegg er det viktig å ta tilstrekkelig hensyn til følgende punkter ved planlegging og gjennomføring av tiltak i vassdrag og grunnvann:

- Verneverdiene i vernede vassdrag. Vernede vassdrag vises på kart i NVE Atlas.
- Flom- og erosjonsfare for bygninger eller infrastruktur oppstrøms eller nedstrøms tiltaket, slik at denne ikke økes.

- Kantvegetasjon langs vassdrag. Hvis det er behov for å fjerne kantvegetasjon slik at dens funksjon blir endret, må det søkes om dispensasjon fra vannressursloven § 11. Statsforvalteren er myndighet for slik dispensasjonssøknad. Se Kantvegetasjon (nve.no).
- Naturlig avrenning av overvann, slik at denne ivaretas i størst mulig grad. Det må

Ytterligere informasjon for deg som planlegger tiltak i vassdrag
Vannressursloven har flere alminnelige regler om vassdrag. Disse er gitt i vannressursloven kapittel 2, og gjelder for alle tiltak i vassdrag.
Vi gjør oppmerksom på at dersom planen endres eller det viser seg at allmenne interesser kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt jf. vannressursloven § 8. Planen bør i så tilfelle sendes NVE for vurdering. Ved utførte tiltak som er konsesjonspliktige etter vannressursloven vil NVE med hjemmel i vannressursloven § 59 vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63.
Vi minner om at tiltaket må avklares i forhold til andre relevante lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven og lakse- og innlandsfiskloven.
Tiltakshaver er ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for private interesser som følger av tiltaket.

Med hilsen

Christian Lillemork
Overingeniør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:
STATSFORVALTEREN I AGDER

Kopimottakerliste: